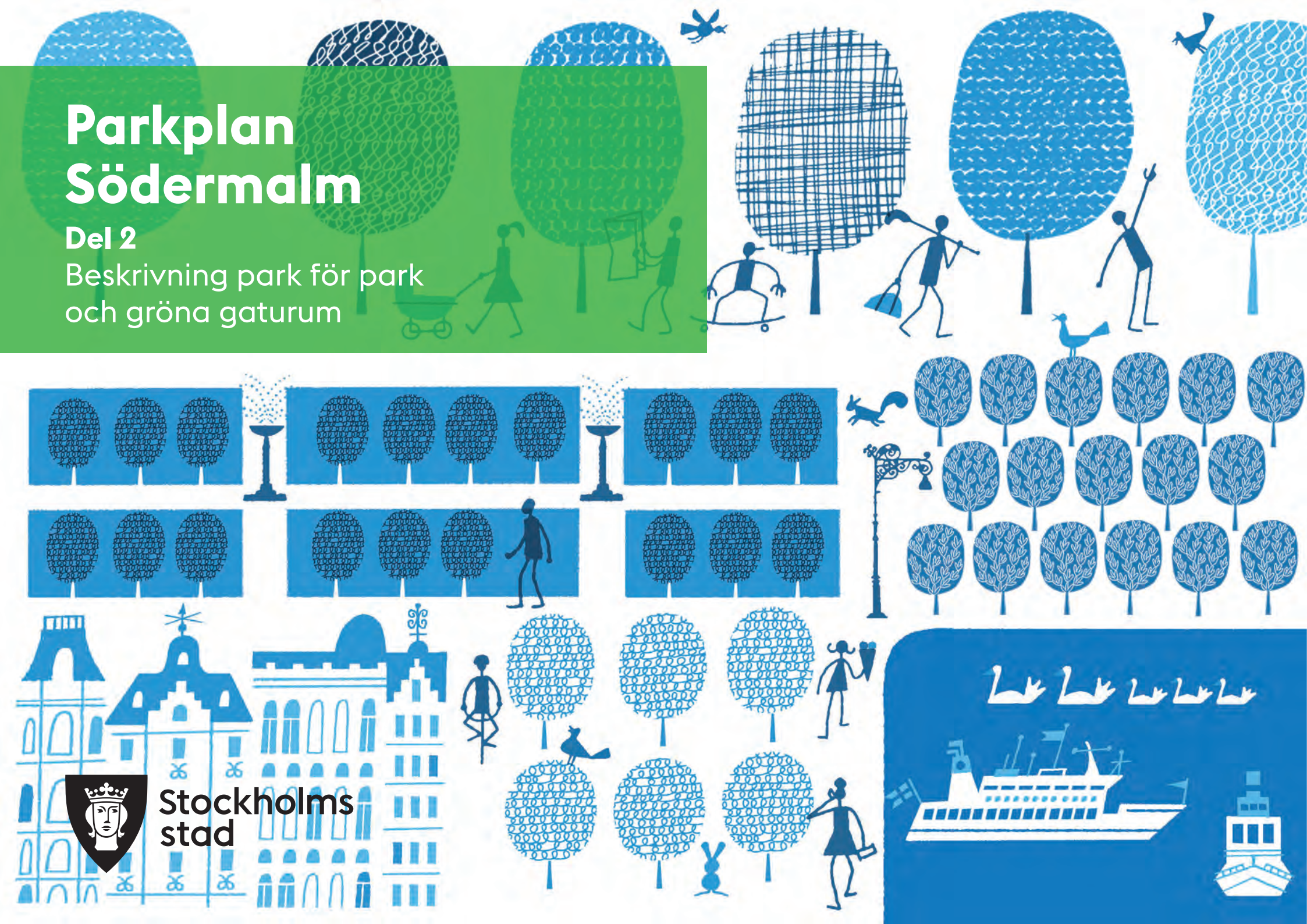

Parkplan Södermalm

Del 2

Beskrivning park för park
och gröna gaturum

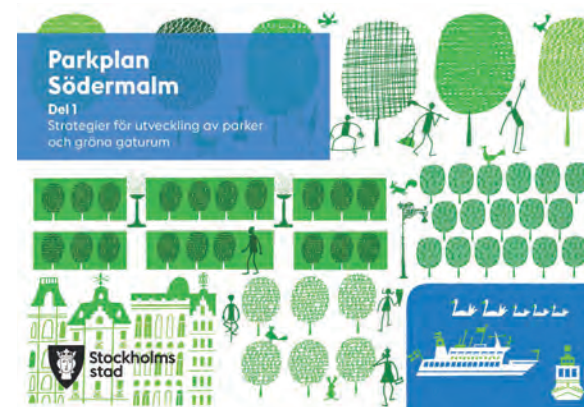

Läsanvisning

Parkplan- så fungerar den

Parkplan Södermalm är ett vägledande dokument som beskriver hur grönstrukturen inom stadsdelsområdet ska vårdas och utvecklas för framtiden.

Parkplanen är uppdelad i två delar. Den första delen är en strategisk del, som övergripande beskriver stadsdelsområdets grönstruktur och strategier för utveckling. I den andra delen finns beskrivning, analys, mål och strategier för respektive park- och naturområde.

Parkplanens första del.

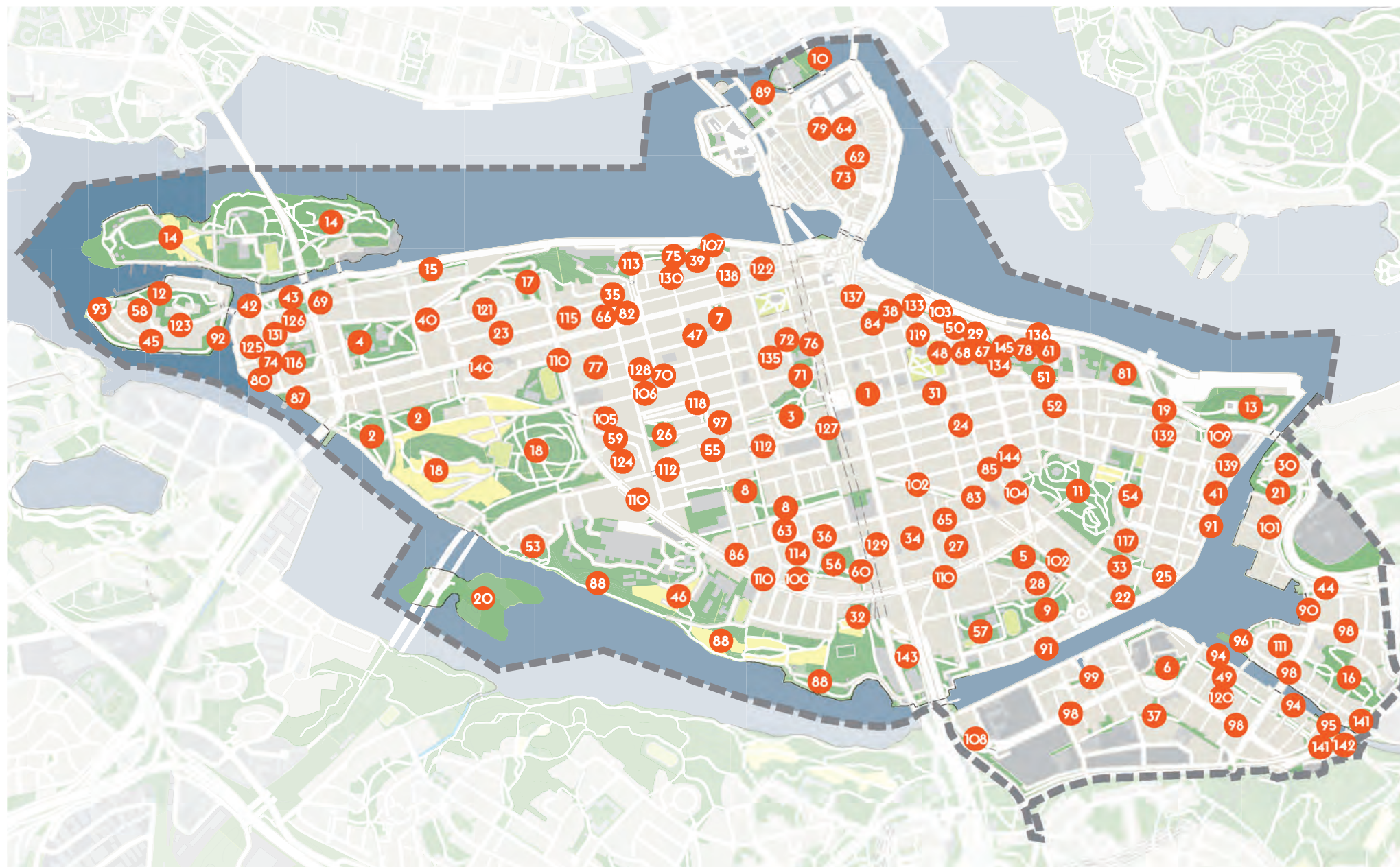
Parkplanens andra del.

Innehållsförteckning

Läsanvisning

Södermalm och Hammarby Sjöstad

Översiktskarta.....	4
Stadsdelparker.....	6
Naturparker.....	37
Naturområden.....	57
Kvartersparker.....	60
Fickparker och täppor.....	144
Parktorget.....	170
Strand -och kajparker.....	179
Gröna gaturum och parkstråk.....	197
Terrass- och trappanläggningar.....	246
Övriga parkytor.....	257

Stadsdelsparker..... 6-36

1. Björns Trädgård
2. Drakenbergsparken
3. Fatbursparken
4. Högalidsparken
5. Lilla Blecktornsparken
6. Lumaparken
7. Mariatorget
8. Rosenlundsparken
9. Stora Blecktornsparken
10. Strömparterren
11. Vitabergsparken

Naturparker.....37-56

12. Fabriksbacken
13. Fåfången
14. Långholmen
15. Pålundsberget
16. Sickla Park
17. Skinnarviksparken
18. Tantolunden
19. Åsöberget

Naturområden..... 57-59

20. Årsta Holmar

Kvartersparker.....60-143

21. Anders Franzéns Park
22. Anna Lindhs Park
23. Ansgarieparken
24. Axel Landquists Park
25. Barnängsparken
26. Bergsgruvan
27. Bjurholmsplan
28. Blecktornsplan
29. Cornelisparken/Albert Engströms Trappor
30. Danviksklippan
31. Droskan
32. Eriksdalslunden
33. Färggårdstorget
34. Gotlandsparken
35. Haren-Norra Bysistäppan
36. Helgalunden
37. Heliosparken
38. Höga Stigen
39. Ivar Los Park
40. Kristinehovsparken

41. Mandelparken
42. Pålundsparken - triangeln/västra delen
43. Pålundsparken - centrala delen
44. Park vid Kanalvägen
45. Park väster om kv Bränneriet
46. Rackarbacken
47. Rosendal Mindre
48. Sandbacksparken
49. Sjöstadsparterren
50. Solrosparken
51. Stigbergsparken/Ersta trappor
52. Stig Claessons Park
53. Tanto-Sockerbruket
54. Tengdahlsparken
55. Timmermansparken
56. Tjurbergsparken
57. Tullgårdsparken
58. Vindragarparken
59. Ånghästparken
60. Älvsborgsparken

Fickparker och täppor.....144-169

61. Anna Lindhagens Täppa
62. Baggensgatan
63. Blekingetäppan
64. Bollhustäppan
65. Bryggartäppan
66. Bysistäppan
67. Glasbruksklippan
68. Glasbrukstäppan
69. Huggjärnet
70. Jacob Mommas Park
71. Johan Helmich Romans Park
72. Kvarngatsparken
73. Junotäppan
74. Lindvallspan
75. Olle Adolphssons Park
76. Repslagarparken
77. Samarittäppan
78. Stigbergstäppan/Sista Styverns Trappa
79. Storkyrkans Gård
80. Täppa Bergsunds Strand
81. Varvsbranten

Parktorg.....170-178

82. Bysis Torg
83. Greta Garbos Torg
84. Mosebacke Torg
85. Nytorget
86. Tideliustäppan

Strand- och kajparker.....179-196

87. Bergsunds Strand - Hornstulls Strand
88. Eriksdalslunden - Årstalunden
89. Kanslikajen
90. Lugnetterrassen
91. Norra Hammarbyhamns Kajpromenad
92. Reimersholmes Kajpark
93. Reimersholmes Strandpark
94. Sickla Kaj
95. Slussparken
96. Park vid Sickla udde

Gröna gaturum och parkstråk.....197-245

97. Fatbursgatan
98. Hammarby Allé - Lugnets Allé och Båtbryggargatan
99. Hammarbyterrassen
100. Havre-/Råggatan
101. Henriksdalsallén
102. Katarina Bangata
103. Katarinavägen
104. Malongenparken
105. Maria Bangata
106. Maria Prästgårdsgata
107. Monteliusvägen/Mariaberget
108. Mårtendalsparken
109. Park vid Tegelviks-Folkungagatan
110. Ringvägen
111. Stråk mellan Sickla Park och Sickla udde
112. Södermalmsallén

113. Bastugatan/Duvogränd
114. Blekinge-/Assessorsgatan
115. Brännkyrkagatan
116. Folkskolegatan
117. Gaveliusgatan
118. Högbergs-/Timmermansgatan
119. Irisslätten
120. Korhoppsgatan
121. Lundagatan
122. Maria Trappgränd m m
123. Reimersholmsgatan
124. Sköldgatan
125. Slip-/Verkstadsgatan
126. Tobaksspinnargatan
127. Torinetäppan
128. Wollmar Yxkullsgatan

Terrass- och trappanläggningar..... 246-256

129. Allhelgona-/Dalslandsgatan
130. Bastu-/Timmermansgatan
131. Folkskole-/Lindvalls-/Verkstads gatan
132. Hedbergs Trappa
133. Katarina Kyrkobacke
134. Mamsell Josabeths Trappor
135. Maria Prästgårdsgata trappa
136. Per Anders Fogelströms Terrass
137. Tunnelbacken
138. Ugglegränd

Övriga parktyper..... 257-265

139. Älsögatan/Hammarbyhamnen
140. Hornsgatan kv Krukmakaren
141. Ekodukter
142. Område vid Hammarbybacken
143. Områden vid Skanstullsbron
144. Parktomt Nytorget
145. Parktomt Stigbergsgatan

Stadsdelsparker

Stadsdelsparker är stora, kultiverade grönytor som är mångfunktionella och ofta centralt belägna, med en funktion som målpunkt och mötesplats.

Bild från Mariatorget

1. Björns Trädgård

Historik

Björns Trädgård har fått sitt namn efter Carl Gustav Björn, som på mitten av 1800-talet drev en omfattande trädgårdsrörelse här. Trädgården såldes 1924 till Stockholms Stad och omvandlades då till allmän park. Lekplan, trappor, murar, sittplatser och planteringar anlades. I samband med att tunnelbanan byggdes ut förstördes en stor del av västra parken. Vid återställandet i mitten på 1930-talet fick parken ny utformning. I början på 1990-talet var parken i så dåligt skick att delar av terrassanläggningen måste stängas av. Plaskdammen lades igen eftersom staden inte ansåg sig kunna klara av skötseln. Efter ett antal år kunde dock terrasserna och delar av den övriga parken rustas upp. Lekplatsen totalförnyades och fick skateboardramp 2004.

Beskrivning

Storlek: 0,9 ha

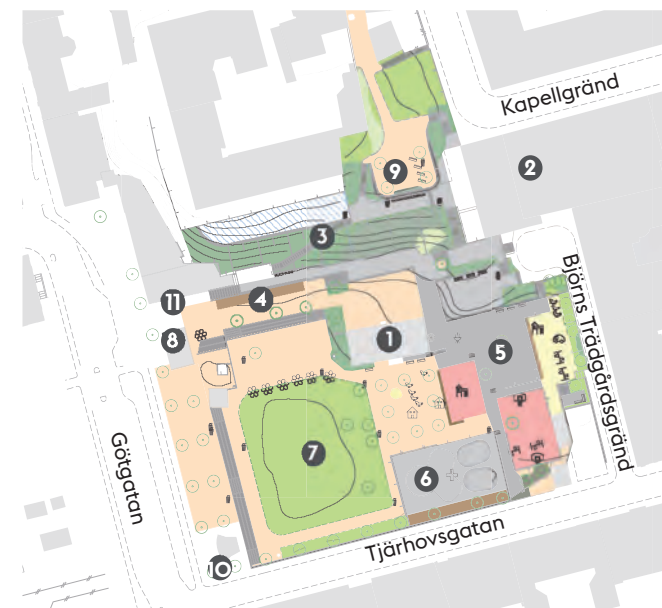
Karaktär: Stadsdelspark, Aktivitetspark

Innehåll: Parken som är placerad runt den gamla malmgården (1) är nersänkt i förhållande till intilliggande gator. Höga kastanjer ramar in parken i söder och väster. I norr finns en terrassanläggning (3) med buskplanteringar och hundrastgård med agilitybana som leder upp till den övre terrassen (9) vid Kapellgränd och till moskén (2). Längs den nedre terrassen finns en bar- och café-verksamhet (4) med uteservering på sommaren. På muren vid den lägre terrassen finns en vertikal trädgård (11). Medborgarplatsens tunnelbaneuppgång (8) kommer upp i parkens nordvästra hörn. I parkens östra del ligger en parklek (5) med lekutrustning, generella lekytor och en skateboardramp (6). Mot Götgatan finns gradänger och öster därom en gräsyta (7) med ett antal äldre träd av sorten kastanj, päron, körsbär, ask

och pil. Under gräsytan finns en branddamm. I parken finns skulpturen Grodan samt lekskulpturer i form av björnar. I parkens sydvästra del ligger ett gatukök (10).

Analys

Grön karaktär: Parken fungerar idag som ett kommunikationsstråk samtidigt som den är en viktig mötesplats. Det finns många aktiviteter i olika delar av parken. Tunnelbanan som ligger i parken är en mötesplats och bidrar till att parken är mycket välbesökt. I anslutning till parken finns viktiga målpunkter så som moskén, restaurangen och parkleken. I parkleken behöver belysningen ses över. Parken är mycket välbesökt och stora resurser behöver därför satsas på drift och underhåll. Den nedsänkta gräsmattan förstärker den gröna karaktären och är viktig att bevara, den är trots högt tryck, i fint skick. Det är den enda gräsyta som finns i området och dessutom den enda rest som finns kvar av den forna trädgården. Terrasserna upp mot Kapellgränd är viktiga ur kulturhistoriskt, ekologiskt och socialt perspektiv. På väggen mot terrasserna finns en konstavvägg för barn. Terrasserna har idag en undanskynd och nästan privat karaktär och har stor utvecklingspotential att bli ett mer offentligt rum och en viktig plats för närområdet. Entréerna in till parken är tydliga, men kan förbättras vid terrasserna och mot Götgatan. Kopplingen till Medborgarplatsen och Götgatan behöver förstärkas och området mot Götgatan behöver ses över både avseende funktion och gestaltning. Trappförbindelse vid Tjärhovsgatan bör utredas. Hela Björns trädgård är en kulturhistoriskt värdefull miljö.

1. Malmgård 2. Moské, 3. Terrasser & hundrastgård, 4. Uteservering, 5. Parklek, 6. Skateyta, 7. Gräsyta, 8. Tunnelbana, 9. Övre terrass, 10. Kiosk, 11. Vertikal trädgård. Skala: 1:2000.

Nedsänkt gräsyta.

Grönt vardagsrum: Parken har en relativt intim skala med många olika rum, där man både kan vara synlig men också betraktande. Läget vid tunnelbanan gör parken nåbar för människor i hela staden. Besökarna i Björns trädgård kan delas upp i två huvudkategorier, en med återkommande stamisar och en med mer tillfälliga besökare. Till de återkommande besökarna hör restaurangen Babylons gäster, moskéns besökare, småbarnsfamiljer, förskolegrupper, skolbarnen i den gamla Malmgården och något äldre barn som besöker parkleken på egen hand. De mer tillfälliga besökarna håller oftast till runt tunnelbanan, gräsmattan och trapporna ner mot parken från trottoaren mot Götgatan. Många besökare kommer från andra delar av staden, främst söderort.

Parkleken är mycket uppskattad och välbesökt. Bemanning är viktig ur trygghetssynpunkt. Det finns flera olika bemanningar i parken som bidrar till folklivet i parken; parkleken, uteserveringen, moskén och skolan. Besöksstrycket är mycket högt och för förskolegrupper är parken ett viktigt utflyktsmål. Skaterampen och bollplanen lockar främst till sig pojkar/män.

Att få olika besöksgrupper att interagera och utveckla gränszonerna mellan de olika delarna i parken är en utvecklingsmöjlighet. Den målgrupp som saknas i parken är den äldre. De som dagligen vistas i parken upplever ingen otrygghet, men målgruppen unga tjejer upplever parken som otrygg, framförallt kvällstid. Att motverka den upplevda otryggheten är en viktig utvecklingsfråga, med stor betydelse ur jämställdhetssynpunkt. För att utveckla Björns trädgård som en överbryggande mötesplats vore det även intressant att undersöka hur fler moskébesökare kan lockas att använda parken.

Ekologisk infrastruktur: De stora breda lövträden i parken ger skugga varma sommardagar och har även en stor dagvattenhanterande funktion. De blommande planteringarna har såväl ekologiska som estetiska värden. Vegetationen är huvudsakligen tvåskiktad vilket har goda värden för bullerdämpning, luftrening och temperaturreglering. Den infiltrerbara skålade gräsmattan tar hand om dagvatten och har även en avkylande effekt sommartid genom upptag av värmestrålning. Då parken ligger inom område med risk för översvämning är det viktigt att ytterligare utveckla den dagvattenfördröjande funktionen i parken. Den vertikala gröna väggen kan utvecklas med mer torktålig och vintergrön vegetation för förlängd blomning, men även i omfattning. De täta buskagen är viktiga för småfåglar och bör bevaras. De befintliga buskagen i terrasserna kan förtätas med fler arter för att öka diversiteten och kompletteras med klätterväxter och blomsterplanteringar som gynnar pollinatörer. Här är det viktigt att göra en avvägning mellan ökade ekologiska värden och parkens trygghet. Tillkommande lökplantering skulle även bidra med både ekologiska och estetiska värden. Holkar och insektshotell kan sättas upp på flera ställen i parken för pedagogiska värden.

Bemannad parklek med högt besöksstryck.

Vertikal trädgård (foto Sofia Eskilsdotter).

Bevara:

- Stora träd och fruktträd
- Kulturhistoriska värden, terrasserna och trapporna och träden
- Parkleken
- De olika delarna och målpunkterna i parken som bidrar till mångfalden av besökare
- Täta buskage i terrasserna
- Grusytorna
- Den nedsänkta gräsytan

Vårda:

- Parken som finpark med hög skötselnivå
- Buskplanteringarna så att entréer från terrasser tydliggörs
- Kanten mot Götgatan, rensa upp och förtydliga gränzonen mellan park och gata

Utveckla:

- Kopplingen till Medborgarplatsen och Götgatan
- Belysningen i parkleksdelen
- Befolka parken genom fler tillfälliga evenemang
- Vistelsestödjande element som tak, planteringar och sittplatser uppe på terrasserna
- Möjligheten för olika besöksgrupper att mötas
- Mer artrika blomsterplanteringar
- Öka de ekologiska värden i terrasserna, som mer blommande, artrika planteringar, klätterväxter och artrika lökplanteringar
- Holkar och insektshotell
- Den vertikala trädgården
- Trappförbindelse mot Tjärhovsgatan

Uteservering.

Skateramp.

2. Drakenbergsparken

Historik

Parken anlades i början av 1970-talet när bostadsområdet Drakenberg byggdes. Vid den igenlagda Wollmar Yxkullsgatan anlades en stor parklek (1) och stora öppna gräsytor för sol och bad ordnades mot Årstaviken. 2015 utfördes en upprustning av lekparken och 2014 anlades badplatsen.

Beskrivning

Storlek: 6,9 ha

Karaktär: Stadsdelspark, Aktivitetspark, 1970-tal

Innehåll: Parken består av stora öppna gräsytor med inslag av träd och buskage. I parken finns viktiga gång- och cykelstråk i asfalt, stadsodlingsyta (2), servering (3), en anläggning för bangolf (4), ett utegym (5) samt en grafittivägg (6). Belysningsstolpar lyser upp parken och strålkastarbelysning finns vid lekplatsen (1). Lekparken har en bemannad parklek och innehåller olika typer av lekredskap som gungor, rutschkana, klätterställning, sandlåda, pingisbord och studsmattor. En upphöjd slinga i betong löper runt lekparken som också har bollplan (7), beachvolleyplan (8), två grillar samt en skateyta (9). Mitt emot skateytan ligger en hundrastgård (10). Dessutom finns den välbekanta lekskulpturen ”Draken” utförd av Ulf Sucksdorff 1975. I parken finns också en badstrand med bryggor och dusch (11).

Analys

Grön karaktär: Drakenbergsparken är en flack park som sluttar ned mot Årstaviken. De stora gräsytorerna är tidstypiska och de stora träd som finns i parken behövs för att ge skugga och vindskydd. Den sydvästvända parken får fantastisk kvällssol. Parkens har ett stort centralt väldefinierat parkrum. Gräsytorerna

1. Parklek, 2. Stadsodling, 3. Servering, 4. Bangolf, 5. Utegy, 6. Grafittivägg, 7. Bollplan, 8. Volleybollplan, 9. Skateyta, 10. Hundrastgård, 11. Strandbad, 12. Småbåtshamn samt dagvattenanläggning, 13. Tantis koloniområde, 14. Förskola. Skala 1:5000.

är på grund av det stora besöksstrycket i behov av upprustning. Parkens användning för olika evenemang så som cirkus behöver ses över då dessa evenemang sliter på gräsytan. Det finns många upptrampade gångstigar i parken som kan göras permanenta. Parkens funktion som picknickyta medför stort behov av renhållningsresurser. Ett gunnebostängsel och hög vegetation begränsar allmänhetens tillgång till vattenrummet. Det finns ett framtaget visionsprogram för att öppna upp parken mot vattnet. Från Eriksdalsstråket och längs Hornsviksstigen ges bra entréer in i parken. Likaså entrén från Hornsgatan med trappor och slänt ger en bra överblick över parken.

Entrén från öster, under Liljeholmsbron är otydlig. I samband med öppnandet av parken mot vattnet bör också entréerna från Hornsbergsstrand samt från stråket längs Årstaviken utredas. Lekutrustningen är i bra skick och de många buskarna som finns i parkens nordöstra del ger bra lekvärden till lekplatsen. Den lilla bron i naturmarken behöver rustas. Den trädbevuxna sluttningen upp mot Hornsgatan och Drakenberg ramar in parken och ger vistelseytor med bra överblick i parken.

Grönt vardagsrum: Drakenbergsparken är en populär park med många olika funktioner och besökare från hela Stockholm. Tillsammans med det centrala läget gör det parken till en viktig mötesplats med potential att skapa överbyggande möten mellan olika grupper. Badplatsen med sandstrand, bryggor och bastu bidrar till detta.

Längs strandlinjen behövs fler sittplatser med utsikt över vattnet. Gångvägen vid badstranden är smal och kraftigt trafikerad av cyklar, vilket gör den till en konfliktfylld sträcka. Åtgärder behöver vidtas för att minska hastigheterna och signalera att cyklister ska köra på de gåendes villkor. Cyklar i höga hastigheter genom lekparken beskrivs även som en säkerhetsrisk av flera föräldrar. Även längs Hornsviksstigen bör cyklisters hastigheter begränsas.

Graffiti väggen bidrar till att bredda parkens målgrupp. Stadsodlingen "Odlar ihop" bidrar till förhöjda upplevelsevärden, för både besökare och odlare. Vistelsestödjande funktioner som dricksvatten och offentlig toalett finns i parken liksom en anläggning för minigolf och en servering som bidrar till ytterligare aktivitet.

Lekplatsen i Drakenbergsparken fungerar som en viktig samlingspunkt. Till lekparken kommer ett flertal olika målgrupper som småbarnsfamiljer, barngrupper från närliggande förskolor och något äldre barn som kommer på egen hand eller med fritidsverksamheter i närområdet. Parkleken har bestämda öppettider och personal som regelbundet arrangerar målning av "draken". Detta är ett värdefullt inslag av medskapande som stärker brukarnas relation till platsen.

Alla olika funktioner i parken bidrar till att aktivera platsen, men flera av dem används till övervägande del

av män och pojkar, till exempel utegymmet, bollplanen och skateytan. De något äldre barnen i åldrarna cirka 9-14 år är en grupp som inte riktigt får plats i parken, som domineras av barn i förskoleåldern. Det gäller särskilt flickorna i denna ålderskategori. Därför bör det utredas hur parken kan utvecklas för att bredda sin målgrupp och få ett mer jämställt användande.

Vidare saknas solskydd, vilket gör det mycket varmt på sommaren. De stora öppna ytorna ger god överblick över lekande barn. Dock skulle fler planteringar, sittplatser och placering av solskydd kunna användas för att skapa mer intima rumsligheter och ökad trivsel, utan att överblicken går förlorad.

På några ställen i lekparkens ytterkanter finns mindre ytor med möjlighet till naturlek i form av buskar, träd och små kullar att klättra på. Det är viktiga inslag att bevara, eftersom naturlek ofta främjar en mindre könsstereotyp lek i blandade grupper.

Ekologisk infrastruktur: Drakenbergsparken ligger inom habitatnätverket för eklevande insekter. En relevant utveckling är att styra mot etablering av fler ekar. Med tanke på parkens storlek skulle en större etablering av ek bidra till att eksambandet mellan Långholmen, Reimersholme och Tantolunden skulle stärkas betydligt.

Den östra strandkanten i parken är en del av habitatnätverket för groddjur. Den största bidragande faktorn till detta är att strandlinjen fortfarande är naturstrand, och den bör därför bevaras som sådan.

Andra viktiga habitat i parken är buskagen i parkens nordöstra del som fungerar som livsmiljö för småfågel. Naturstranden med knäckepilar utgör sannolikt fiskföryngringsmiljöer och binder ihop strandlinjen längs Hornstullsstrand med stråket längs

Stadsodlingen Odlar ihop visar på ett sätt att delta i ett sammanhang i parken.

Fotbollsplanen är gömd bland träd och buskar, vilka också är bra lektytor i parken.

Årstaviken. Vid en utveckling av stranden är det viktigt att naturstranden bevaras och kompletteras med exempelvis knäckeopil.

I parken finns blommande och bärande buskar och skuggande träd. Parken består till stor del av intensivskött gräsmark, vilket har få ekologiska värden. För att öka parkens ekologiska och även sociala värden kan den med fördel utvecklas mot mer ängsmarksytor med tillhörande lämplig skötsel. Förslagsvis den gräsyta som finns framför förskolan (14). Det angränsande koloniträdgårdsområdet uppvisar en atrik, blommande och bärande växtlighet med stor biologisk mångfald. Initiativet Odlar ihop

Bevara:

- Det öppna gröna parkrummet och parkens träd
- Den viktiga grönskan med lekvärden i parkens östra del
- De gröna ytorna i lekparken
- Tydlig koppling till koloniträdgårdsområden
- Parkleken
- Naturstranden
- Tåta buskage för småfågel
- Knäckeopilar

Vårda:

- Parkens träd
- Stråket längs vattnet genom att införa hastighetsbegränsande åtgärder, t. ex. skyltning och fysiska hinder
- Rusta den lilla bron vid lekplatsen

bidrar långsiktigt till ökad biologisk mångfald och ekosystemtjänster i form av framför allt pedagogisk stadsodling. Som helhet bedöms parken ha ett visst värde för buller, luftrening och mikroklimatreglering, men värdena skulle öka med mer vegetation. Parken är också en grönyta i lågpunkt med många stora breda lövträd vilket bidrar med temperatursänkning och god dagvattenhantering.

Utveckla:

- Gräsytor med renovering. För att minska slitage och öka de sociala och ekologiska värdena i de öppna gräsytorerna kan delar av parken skärmas av under kortare perioder, så att gräset hinner återhämta sig.
- Grusa upptrampade stigar och tillföra friser
- Öppna upp parken mot vattnet enligt framtaget program samt utveckla entréplatser från sydöst och sydväst in i parken
- Fler sittplatser som uppmuntrar till samtal i olika gruppkonstellationer
- Vädskydd/tak som skyddar mot sol och regn
- Mer odling som förskolegrupperna kan nyttja
- Komplettera parken med ytor för lite äldre barn
- Intima rumsligheter (utan att förlora överblick), genom möblemang, planteringar och placering av vädskydd
- Sammanhållen utformning för skräphantering
- Utveckla vissa delar av den klippta gräsmattan till ängsmark
- Plantering av ek och knäckeopil vid nyplantering

Draken i parkleken målas om varje vår av barnen som besöker parken.

Gång- och cykelväg längs strandbadet.

HYR SUP OCH KAJAK

3. Fatbursparken, södra delen

Historik

I äldre tider låg här en insjö, Fatburssjön. På den senare igenlagda sjön anlades Södra station 1860. Nuvarande park anlades åren 1991- 1998 i samband med att Södra Stationsområdet bebyggdes. Parken har utformats efter förslaget ”Apollon och Dionysos” som resultat av en arkitektävling. I samband med att Trafikverket byggde Citybanan överdäckades stambanan vid Mariagårdstappen och en ny park ska anläggas i den norra delen av parken.

Beskrivning

Storlek: 2,3 ha

Karaktär: Stadsdelspark

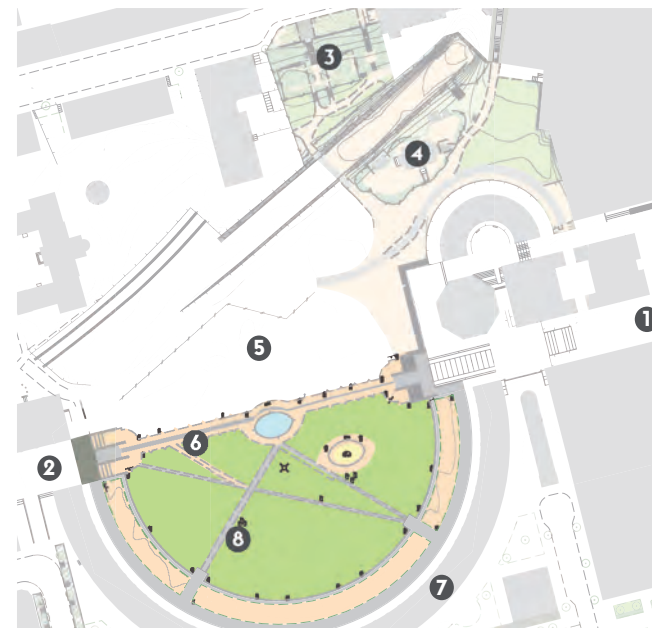
Innehåll: I parkplanen är Fatbursparken uppdelad i den södra och den norra delen (5). Den södra delen av parken omsluts av Ricardo Bofills båge (7) och avgränsas mot den norra delen av ett gångstråk (2, 6) i östvästlig riktning som förbinder Medborgarplatsen med Södra station. Mot Bågen finns två rader formklippta glanslindor. En skulpturaxel med elva skulpturer löper diagonalt genom parken.

Analys

Grön karaktär: Fatbursparken har ett tydligt formspråk och en tydlig öst-västlig riktning. Parkens utformning är ett uttryck för den postmodernistiska karaktär som finns i hela Södra Stationsområdet och karaktären bör bevaras. Byggnadens möte med parken saknar en halvprivat zon, vilket skulle behöva utvecklas. Det är viktigt att bevara och återställa det ursprungliga konststråket i parken.

Grönt vardagsrum: Fatbursparken är en central park med stor potential att bli en viktig mötesplats. Parken är i behov av trygghetsökande åtgärder, framförallt kvällstid. Mer aktiviteter som riktar sig till fler målgrupper och kvällsöppna verksamheter och serveringar i närheten kan bidra till att tryggheten stärks. Genom att tydliggöra och förstärka kopplingar till omkringliggande områden kan parken göras lättillgänglig för fler vilket också kan bidra till stärkt trygghet. De öppna gräsytorerna erbjuder en flexibel användning av parken. Gradängerna som avgränsar gräsytan skulle kunna utvecklas med sittplatser med ryggstöd på vissa ställen. I parken finns en uppskattad sandlåda av lek som bidrar till parkens lekvärden.

Ekologisk infrastruktur: Fatbursparken består i huvudsak av en- och tvåskiktad vegetation med visst värde för luftrening, mikroklimatreglering och bullerdämpning. Värde skulle öka med mer växtlighet. Växtligheten är idag artfattig och har därmed få ekologiska värden. De blommande körsbärsträden och lindarna har dock vissa värden för fågelliv och pollinatörer. Parken utgör en stor infiltrerbar yta i ett annars hårdgjort område. Enligt skyfallskarteringen utgör Fatbursparken yta som riskerar att översvämmas. Därför är det viktigt att parken fortsatt utgör en infiltrerbar grönyta. Det bör utredas om gräsytorerna ska utvecklas med uppbyggnad som bättre hanterar infiltration av dagvatten.

1. Medborgarplatsen, 2. Gångväg mot Södra station, 3. Johan Helmich Romans Park, 4. Ravinen, 5. Den nya norra delen, 6. Mittaxel 7. Bofills Båge, 8. Konststråket. Skala 1:3000.

Stråket mellan Medborgarplatsen och Södra station är välanvänt.

"Afrodites brunn" eller "Fatet", en fontändamm av brons.

Bevara:

- Parkens strikta karaktär
- En välfungerande icke programmerad park
- Konstnärligt stråk i parken
- Parken postmodernistiska karaktär
- Den infiltrerbara grönytan

Vårda:

- Parken intensivt vad gäller renhållningen för att öka upplevelsen av trygghet

Utveckla:

- Trygghetsökande åtgärder
- Nya konstverk
- Halvprivat zon där byggnaden, (Bågen) möter parken. Gränsen mellan privat och offentligt
- Blomsterplanteringar med varierad växtlighet som gynnar pollinatörer

Konstråket.

3. Fatbursparken, nya norra delen

Historik

Fatbursparken gestaltades på 1990-talet efter konceptet Apollon och Dionysos med en ordnad södra del och en vildvuxen nordlig del. I samband med att Trafikverket byggde Citybanan överdäckades stambanan vid Mariagårdstäppan och en ny park ska anläggas på platsen.

Beskrivning

Storlek: 2,3 ha

Karaktär: Stadsdelspark

Innehåll: Den nya parken utformas som ett öppet parkrum inramat av nya och befintliga träd. I kantzonen mellan den öppna ytan och den omgivande grönskan anläggs platser med olika karaktärer och funktioner. Stigningen mot norr används till att skapa terrasser med utblickar. Befintliga stråk utvecklas och nya tillkommer, till exempel "Tvärstråket" som ska fänga upp gångtrafiken från området kring Mariatorget i norr. Centralt i parken anläggs "Parktorget", en öppen plats för tillfälliga aktiviteter. I den norra delen av parken ska även en temalekplats skapas. I parkens östra del finns en ravin som förses med sittplatser och aktiviteter.

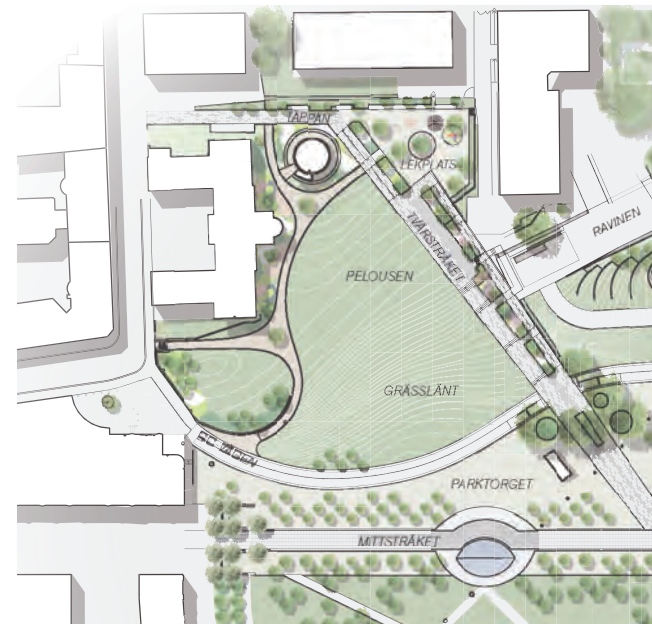
Analys

Grön karaktär: Den nya Fatbursparkens formspråk och karaktär kommer att knyta an till den södra befintliga parken. I mötet mellan den nya och den befintliga delen utvecklas ett parktorg i bra solläge och här kommer befintliga och nya träd att knyta samman parkerna. Stora nya gräsytor samspejar

också med den befintliga parken. Konststråket som ansluter till parkens norra del kommer att bevaras. Kulturhistorisk hänsyn har tagits i utformningen av ytorna kring den tidigare Mariagårdstäppan som fanns här innan. Parkens mittstråk kommer att förbättras och det ett nytt tvärstråk kopplar ihop Björngårdsgatan och Fatbursstrappan.

Grönt vardagsrum: Fatbursparken är en central park med stor potential att bli en viktig mötesplats. Parken är i behov av trygghetsökande åtgärder, framförallt kvällstid. Den nya parken kommer att bidra med mer aktiviteter som riktar sig till fler målgrupper. Genom att tydliggöra och förstärka kopplingar till omkringliggande områden ökas orienterbarheten vilket ökar trygghetskänslan och gör parken lättillgänglig för fler. Ny och förbättrad belysning kommer också göra att parkens trygghet ökar. De nya öppna gräsytor erbjuder en flexibel användning av parken i kombination med ny lekplats. "Ravinen" har stor utvecklingspotential till att utvecklas med olika aktiviteter som kan locka större barn.

Ekologisk infrastruktur: Fatbursparken består i huvudsak av en- och tvåskiktad vegetation med visst värde för luftrening, mikroklimatreglering och bullerdämpning. Värdet kommer att öka med den tillkommande växtligheten i den nya parken. Artrikedom planeras i de nya planteringarna vilket bidrar med värden för fågelliv och pollinatörer. Parken utgör en stor infiltrerbar yta i ett annars hårdgjort område. Enligt skyfallskarteringen utgör Fatbursparken en yta som riskerar att översvämmas. Därför är det viktigt att parken fortsatt utgör en infiltrerbar grönyta.

Illustrationsplan över parkens nya norra delar.

Illustration av den nya parken, White arkitekter.

Tillfällig pop-up park.

Bevara:

- De mest värdefulla träden
- Konstnärligt stråk i parken
- Mittstråket
- Möjligheten att cykla genom parken

Vårda:

- Hundrastgården med utökad yta och fler funktioner
- Träden genom växtbäddsrenovering och urglesning samt nyplantering

Utveckla

- En ny park med koppling till den befintliga södra delen och med grund i platsens kulturhistoriska värden
- Bättre kopplingar inom närområdet och mellan viktiga målpunkter
- Ny mångfunktionell park som fungerar som viktig mötesplats och är tillgänglig för många grupper
- Ny park som förbättrar tryggheten på platsen
- Ny park med fokus på att tillskapa ekosystemtjänster och öka stadsdelens biologiska mångfald

Gångväg genom den norra delen av parken.

4. Högalidsparken

Historik

Högalidsparken anlades på Kristinehovs malmgårds ägor med början 1914. Arbeten pågick under lång tid, ända in på 1930-talet. Lekplatsen färdigställdes 1920 och området omkring den 1921. Högalidskyrkan byggdes åren 1917-1923. År 2003-2004 utfördes en upprustning av parken.

Beskrivning

Storlek: 4,1 ha

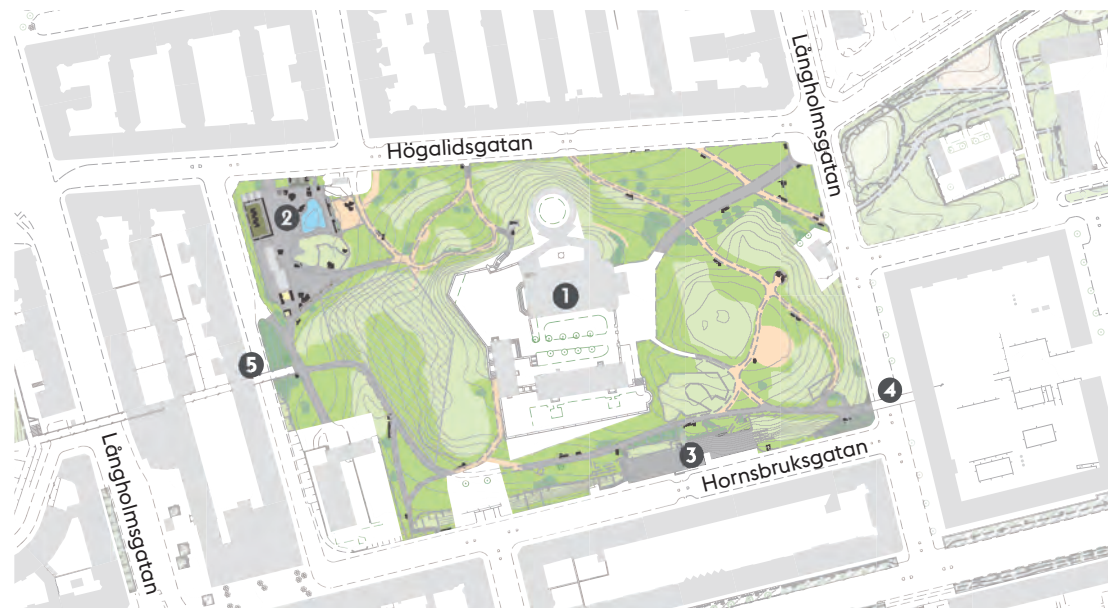
Karaktär: Stadsdelspark

Innehåll: Högalidsparken är en klassisk bergspark dominerad av Högalidskyrkan (1) som är placerad centralt i parken. Parken har många stora träd av olika arter och stora bestånd av buskar. I parkens nordvästra hörn finns en bemannad parklek (2). Vid uppfartsvägen till kyrkan finns skulpturen "Flicka med hopprep" av Clarence Blum. I södra delen mot Hornsbruksgatan finns en inhägnad terrassanläggning (3) ovanpå tunnelbanestationen och under parken finns ett garage med infart från Hornsbruksgatan. Fornlämningar finns i parkens sydöstra del s.k. älvringar och skålgropar.

Analys

Grön karaktär: Stora träd och mycket buskar, men inte så många planteringar bidrar till det klassiska intrycket av en bergspark. Parken är vackert inramad av fasader och träd och inger en känsla av lugn trots trafikbuller från Hornsgatan och Långholmsgatan. Parken har bra balans mellan park och natur med stigar och utblickar och miljöer runt Högalidskyrkan. Trots nivåskillnader är rummen väl avvägda. Slänten utmed Varvsgatan, som på våren är full med Scilla, skulle behöva öppnas upp och fornlämningarna från istiden lyftas fram bättre. Entrén från Varvsgatan

1. Högalidskyrkan,
 2. Parklek,
 3. Terrassanläggning ovanpå tunnelbanestationen,
 4. Gångbro över till kvarteret Plankan,
 5. Gångbro över till Bergsundsskolan.
- Skala 1:4000.

är fin, och det är av största vikt att bilvägen upp till kyrkan får ha kvar sin karaktär av gångväg. Entrén från Hornsbruksgatan skulle behöva utvecklas och buskagen i parkens östra del behöver ses över. Parken upplevs som välskött.

Grönt vardagsrum: Parken är en mångsidig grön oas som blir ett viktigt avbrott i trafikerad och tät bebyggelse. Parkleken i den nordvästra delen har höga lekvärden med plaskdamm, dusch, lekutrustning och berg i dagen. I och med parkleken finns vistelsestödjande funktioner så som dricksvatten, bemanning, inomhusvistelse och wc. Parkleken är också den del av parken som är mest aktiv, medan resten av parken upplevs mer rofylld med upplevelsevärden så som kulturmiljö, promenader, och utsikt. Nedanför kyrkan söderut finns en fin stadsodling. Stolpbelysning finns längs hela gångstråket men belysningen skulle behöva förbättras vid trapporna som upplevs otrygga. Det saknas också handledare på vissa branta ställen.

Slingrande gångväg löper genom parken och förenar kvarteren, här utsikt ner mot Tanto.

Ekologisk infrastruktur: Parken är sannolikt en spridningskorridor mellan bl.a. Skinnarviksparken och Pålsundsparken. Här finns ekologiska värden i form av rödlistade arter så som ask, andra ädellövträd, täta buskage för småfågel, död ved och hålträd för insektsliv mm. Den rikliga vegetationen är på flera håll treskiktad vilket ger parken en god bullerdämpande, luftrenande och mikroklimatreglerande funktion. Parken uppvisar i stort blommande och bärande växtlighet. De hamlade lindarna runt lekparken erbjuder framför allt skugga varma sommark dagar.

Parkleken innehåller en plaskdamm och omringas av hamlade lindar.

Bevara:

- Parkkaraktären på vägen till kyrkan
- Stora vackra träd
- Bra sittplatser längs Högalidsgatan
- De fina avgränsade rummen i parken
- Slanten mot Varvsgatan med scilla
- Möjligheten att åka pulka
- Odling i mark, inte i lådor
- De skuggande träden runt lekparken
- Den treskiktade, och blommande vegetationen
- De täta buskagen för småfågel

Vårda:

- Den höga skötselnivån som finns i parken
- Renovera buskagen i parkens östra del

Utveckla:

- Lämna mer död ved på lämpliga platser, tex i de solbelysta slänterna
- Stärka upp gångförbindelserna från kv. Plankan och vidare mot Högalidsskolan
- Komplettera med handledare på ställen där det saknas
- Utveckla entrén från Hornsbruksgatan
- Ta bort pissoar och tillföra toalett
- Ångsmark på vissa ställen i sluttningarna
- Insektshotell och fågelholkar i parken
- Utredda möjligheterna att tillgängliggöra fornlämningarna.

Högalidskyrkan skymtar fram i den naturlika miljön.

5. Lilla Blecktornsparken

Historik

Lilla Blecktornsparken har fått sitt namn efter malmgården Lilla Blecktornet (1). Parken började anläggas i slutet av 1920-talet med en stor grusplan och planteringar. 1945 förändrades parken genom att grusplanen schaktades bort och ersattes med en gräsyta som fungerade för lek. Ytterligare två bollplaner anlades 1946. Den unika stjärnformade dammen iordningsställdes 1947. Mellan 2015 och 2017 genomfördes en upprustning av parken där bangolfen flyttades, nya planteringar, utegym och lekutrustning tillkom och plaskdammen och bollplanerna renoverades.

Beskrivning

Storlek: 1,8 ha

Karaktär: Stadsdelspark Aktivitetspark, Kvarterspark 1940-tal

Innehåll: Parken är nedsänkt i förhållande till omgivande gator och ramar in av stora alléträd. I parkens mitt finns stora öppna gräsytor och solitärträd. Under gräsytan finns en branddamm. Utegym (6) tennis- (2) och bollplan (3) finns i sydväst. En stjärnformad plaskdamm (5) finns intill Katarina Bangata. Perennplanteringar finns framför allt i parkens nord/östra delar. Här finns också en byggnad omgärdad av en trätappa som hyser en restaurang (4) med uteservering på sommaren. I söder avgränsas parken av en naturslänt.

Analys

Grön karaktär: Parken är en viktig förbindelselänk mellan Ringvägen och Katarina Bangata. Idag fungerar parken som aktivitetspark med tennis- och bollplan, utegym, gungor, hängmattor, pingisbord, schackbord och plaskdamm. Det finns plats för lugnare aktiviteter som picknick och solbad. Norrifrån är parken bullerstörd från Ringvägens trafik. Entréerna till parken är tydliga och inbjudande medan gränsen mellan privat och offentligt är otydlig runt restaurangen. Parken är en kulturhistoriskt värdefull miljö med fina exempel på trappor, murar och detaljer från Stockholmskolan. Den framtida tunnelbanan vid Stora Blecktornsparken kommer förmodligen öka besöksantalet även i Lilla Blecktornsparken vilket kan innebära behov av intensivare skötselåtgärder.

Grönt vardagsrum: Parken används mycket av både förskolebarn och skolklasser för gymnastik, särskilt den öppna gräsytan och den obokningsbara bollplanen. Det skulle behövas förhållningsregler kring hur länge man får vistas på bollplanerna så att fler kan använda planerna. Plaskdammen är välanvänd. Restaurangen och glasskiosken lockar både barn och vuxna till parken. Hängmattorna på gräsytan är ytterligare ett sätt att vistas i parken. En blandning av funktioner gör parken välanvänd hela dagen, från förskolegrupper och skolklasser på morgonen till restaurangens uteservering sent på kvällen.

1. Lilla Blecktornet, 2. Tennisbana, 3. Bollplan, 4. Restaurang, 5. Plaskdamm, 6. Utegym, 7. Kiosk. Skala 1:4000.

Utegym, tennisbana och bollplan.

Ekologisk infrastruktur: De stora breda lövträden i parken och mot Ringvägen ger skugga varma sommarkdagar och har även en stor dagvattenhanterande funktion. De blommande planteringarna har såväl ekologiska som estetiska värden. Vegetationen är huvudsakligen tvåskiktad vilket har goda värden för bullerdämpning, luftrening och temperaturreglering. De ekologiska värdena kan utvecklas genom tillförsel av död ved och mer buskage. Även insektshotell och fågelholkar kan sättas upp i träd och slänt. Enligt skyfallskarteringen ligger parken i en lågpunkt, därför kan behovet av en strategi vad det gäller avvattning och fördröjning vid gräsyterna behövas ta fram.

Bevara:

- Stora lövträd
- Plaskdammen
- Den stora öppna gräsytan
- Naturslänten mot Metargatan

Vårda:

- Slitna gräsytor kontinuerligt
- Perennplanteringarna mot plaskdammen
- Plaskdammen

Utveckla:

- Förtydliga vilka ytor som är offentliga och privata mot restaurangen
- Fler skräpkorgar
- Buskplanteringen i slänten mot Ringvägen
- Förhållningsregler/skylt att bollplanerna inte är bokningsbara
- Fler sittplatser för olika typer av grupper, framförallt för äldre.
- Plats med skyddande tak
- Slänten mot Metargatan med buskage, död ved, insektshotell, fågelholkar och fler lekvärden
- Strategi för ökad dagvattenhantering på gräsyterna

Stor öppen gräsyta med hängmattor.

6. Lumaparken

Historia

Den kulturhistoriskt värdefulla Lumafabriken som tidigare tillverkade lampor byggdes 1930. Nuvarande Lumaparken anlades runt byggnaden 2002-2003 som stadsdelspark för de boende i Hammarby Sjöstad.

Beskrivning

Karaktär: Stadsdelspark

Storlek: : 2,9 ha

Innehåll: Lumaparken består av fyra delar. Torget vid tvärbanans hållplats (1), den sluttande gräsytan med amfiteater (2) och lekplats på Lumafabrikens södra sida (4), den norra sluttningen med kajstråk mot vattnet (3) samt den strandnära parkdelen i nordöst (4). Rader av japanska körsbärsträd blommar i maj och har dessutom fin höstfärg. En rektangulär damm och ett konstverk skapat av Kjell Ohlin finns på torget. En bäck rinner från parkens övre del i en ravin ner till dammen på torget. Den norra parken utgörs av ett kajstråk, där det finns en gammal hamnkran. Granittrappor kantade av glasskärmar leder upp mot Lumafabriken.

Analys

Grön karaktär: Tvärbanans sträckning över torget blir en barriär i parkrummet och gör att torget delvis upplevs som en trafikplats. En uppdelning av platsen i två tydliga rum -torget och parken- skulle lyfta båda platserna. Genom att skärma av tvärbanan med vegetation i sluttningen kunde upplevelsen av park förstärkas och förbättrade rumsligheter för både torg och park skapas. Torgets skala är bra och de vattenelement som finns här tillsammans med den fantastiska körsbärsblomningen ger torget en karaktärsstark utformning.

Grönt vardagsrum: Många förskolegrupper använder parken, vilket medför ett stort slitage. Parkens lektytor är i behov av upprustning och ett program för detta bör tas fram. Parken har ett stort vintervärde med pulka- och skridskoåkning. Torgytan är relativt oanvänd, även om det finns plats för torghandel och evenemang. Amfiteatern är svåransvänd på grund av buller. I delar av parken saknas skyddade sittplatser. Tvärbanan och den planerade t-baneuppgången gör att parken har ett kollektivtrafikhärläge. Idag riktar sig parkens lekfunktioner i första hand till yngre barn. För att parken ska fungera som en verklig stadsdelspark behöver den dock rikta sig till en bredare målgrupp. Med sitt läge nära kollektivtrafik och bostäder och med ytor för spontanaktivitet finns goda förutsättningar och stor utvecklingspotential. Äldre barns behov i parken behöver utredas.

Trygghet- och trivselsfrågor är mycket viktiga att beakta när den nya tunnelbaneuppgången byggs.

Ekologisk infrastruktur: Ur ekologisk synvinkel är Lumaparken framförallt viktig som en stor infiltrerande grönyta i ett annars högexploaterat och hårdgjort område. Här finns ett anlagt dagvattenstråk med våtmarkskaraktär som ger ytterligare dagvattenhantering och estetiska värden. Naturstranden i parkens nordöstra del har flera ekologiska och sociala värden samt utgör livsmiljö för såväl fågel som fisk. I parken finns också värdefulla träd som bör skyddas mot slitage (6).

1. Torgytan, 2. Södra parken, 3. Norra parken, 4. Strandpark, 5. Lekpark, 6. Rester av trädgård. Skala 1:2000 (A4).

Den öppna gräsytan med amfiteatern är central i Lumaparken.

Viktigt att bevara strandkanten vilken är en skyddsvärd biotop i Stockholm.

Bevara:

- Stor infiltrerande gräsyta
- Körsbärsträd
- Naturstrand
- Lekmiljö
- Vatteninslag
- Möjlighet till evenemang

Vårda:

- Minimera gräsklippning i slänten (3)
- Skydda träden mot slitage
- Rusta gräsytan mot vattnet (nr 4)
- Förbättra planteringar i strandpartiet (nr 4)
- Lämna död ved
- Skydda värdefulla träd (nr 6)

Utveckla:

- Tillföra träd, ek, körsbär
- Tillföra konstbevattning i gräsytan (2)
- Trygghet- och trivselfrågor i samband med ny tunnelbaneuppgång

Skärmar som är upplysta nattetid bidrar till trygghet.

7. Mariatorget

Historik

Torget anlades 1759. Ursprungligen kallades platsen Hornstorget eller Nya torget. Från 1768 -1958 var namnet Adolf Fredriks torg. Torget anlades ursprungligen som rännarbana och exercisplats och har även varit salutorg. I slutet av 1800-talet skapades en lummig stadspark med grusgångar och blomsterplanteringar. Bronsfontänen "Tors fiske" (1) av Anders Wissler placerades i parken i början på 1900-talet. År 1958 fick parken sin nuvarande form. En mindre ombyggnad av parken genomfördes 1995. Nya träd planterades och gräsytor och blomsterplanteringarna utökades. 2003 utökades den kringliggande buskplanteringen och perenner planterades i mittpartiets fyra hörn. Belysningen i parken uppdaterades 2010.

Beskrivning

Storlek: 0,8 ha

Karaktär: Stadspark, historisk park

Innehåll: Parken kantas av stora lindar i alléer. I gräsytor finns långa blomsterrabatter. Gångvägarna är av grus med friser av smågatsten. I nordvästra hörnet finns en kiosk (2), en elnätstation och en stadstoilet (3). Förutom ovan nämnda konstverk finns även "Snöklöckan" och "Tjusningen" av Per Hasselberg. I alléerna finns grusytor som kan användas för boulespel.

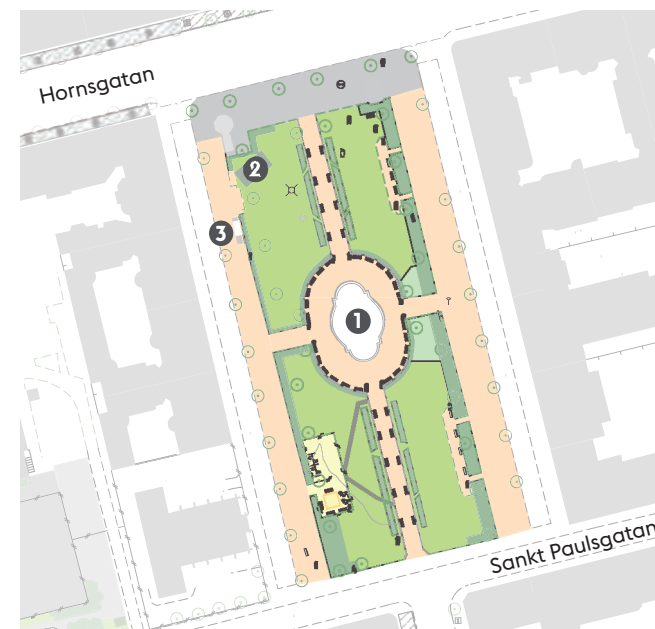
Analys

Grön karaktär: Parken är kulturhistoriskt värdefull med sin traditionella gestaltning och sina väldefinierade rum, tydliga riktningar och de fyra entréerna in till parken. Blomsterrabatterna, fontändammen och de klippta gräsytorerna är viktiga

för parkens karaktär och skötseln av parken måste fortsatt vara intensiv. Gräsytorerna är i behov av upprustning och upptrampade stigar skulle i några delar kunna göras permanenta med grus och friser. Vissa sittplatsers placering behöver ses över. Parken bör anpassas till den nya målpunkt som skapas i Rosendal mindre. Planteringarna behöver skyddas med planteringsräcken. Parkens nordvästra del behöver utvecklas både avseende funktioner och gestaltning. Kanten mot Hornsgatan upplevs stökig och torghandeln bör begränsas så att entrén in till parken inte skymms. Blomsterhandeln bidrar däremot till fin blomprakt. All utveckling av Mariatorget måste underordna sig parkens gestaltning och dess kulturhistoriska värden.

Grönt vardagsrum: Mariatorget är en populär park med många besökare. Parkens karaktär som tydligt offentlig är viktig att bevara. Soffornas placering gör det möjligt att hitta sittplatser i olika lägen. Det finns vistelsestärkande funktioner som toalett, kiosk, dricksvatten samt upplevelsevärden i form av vattenupplevelse, blomprakt och lek. Lekplatsen är populär men skulle behöva utvecklas.

Ekologisk infrastruktur: Parken består av en- och tvåskiktad vegetation med stora träd i gräsyta. Området upplevs som en grön oas och har såväl en bullerdämpande, temperaturreglerande och luftrenande värden för området. Gräs, grus och de stora breda lövträden är bra för infiltrering och fördröjning av dagvatten. Den rika blomplanteringen nyttjas sannolikt av pollinatörer och insekter. De täta buskagen är viktiga habitat för småfåglar och häckarna är på våren fulla av gräsparvar.

1. Damm med konstverket Tors Fiske, 2. Kiosk, 3. Toalett.
Skala 1:2000.

Mariatorget utgör en viktig grön lunga med blomning och skugga.

*"Tors fiske" placerades i parken i början på 1900-talet.
Den nya belysningen fungerar bra med parkens karaktär.*

Bevara:

- Parkens gestaltning och karaktär som finpark
- Sommarblommorna
- De infiltrerbara grönytorna
- De skuggande lövträden
- Fontänen

Vårda:

- Intensivt, rimligt att lägga nytt färdigt gräs vart tredje år
- Anlägga konstbevattning
- Återställa äldre träd som har utgått
- De blommande rabatterna

Utveckla:

- Ett program för hela parken som innefattar ny utformning av lek, sittplatser och planteringar samtidigt som man bevarar parkens stil och karaktär. Kopplingen till den planerade parken i Rosendal intill behöver också studeras.
- Fler sittplatser
- Utveckla växtligheten mot pollinatörs gynnande flora

Leken skulle kunna utvecklas i parken men måste fortfarande vara underordnad parkens gestaltning.

8. Rosenlundsparken

Historik

Rosenlundsparken anlades 1938-1945 med lekplaner, gräsytor och en plaskdamm. Det fanns länge storslagna planer för parken. Den skulle innehålla vattenkonst och en kanal längs hela parken. Motivet till detta var att det gamla stadsdiktet som förr gått över Södermalm för bevattnings av omgivande trädgårdar, skulle illustreras. 1968 -1969 byggdes parken om till den utformning den har idag. I mitten på 1990-talet förnyades parken. Ett program för förnyelse av parken togs fram 2006 och delar av detta genomfördes 2007-2008. Bl.a förnyades parkleken och sittplatsen "Stranden". Vattenleken anlades senare. I samband med att nya bostadskvarter byggs ska Rosenlundsparken kompletteras och förnyas. Parken beräknas vara färdigställd år 2020.

Beskrivning

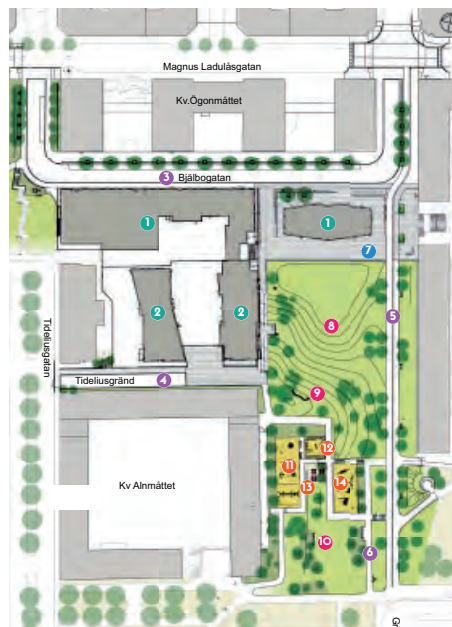
Storlek: 4,1 ha

Karaktär: Stadspark, aktivitetspark

Innehåll: I Rosenlundsparkens östra del dominerar en välbesökt parklek (1). Närmast Västgötagatan ligger "Stranden" (4), en sittplats med gula solstolar och väster om parkleken finns öppna gräsytor med trädplanteringar i ytterkanterna. Här finns också en naturdamm (5) och en liten paviljong (6). I samband med att nya bostadshus byggs i parken försvinner den nordvästra delen av parken. Den södra delen av parken är ett trädplanterat stråk bort mot Ringvägen. I lekplatsen finns lekkonstverket "Tuffsen" av Egon Möller Nielsen.

1. Parklek, 2. Bussgata, 3. Nya bostadskvarter, 4. Sittplats med solstolar, 5. Naturdamm, 6. Paviljong, 7. Ny park. Skala 1:4000.

Bostäder

- 1 Stockholmshem bygger två hus med hyresrätter.
- 2 JM bygger två hus med bostadsrätter.

Gator

- 3 Bjälbogatan, ny lokalgata med trädplantering.
- 4 Tideliusgränd, ny lokalgata.
- 5 Dubbelriktad gång- och cykelbana.
- 6 Parkväg.

Torg

- 7 Torg med planteringslådor och sittbar mur.

Grönytor

- 8 Sluttande gräsyta med trädplantering
- 9 Pulkabacke med samlingsplats på toppen.
- 10 Sittplats med grönska.

Lekplats

- 11 Småbarnslek och gungor.
- 12 Sandlåda.
- 13 Samlingsplats med bänkar.
- 14 Lekyta med klätterlek och rutschkana.

Program för upprustning av nordvästra delen av Rosenlundsparken.

Analys

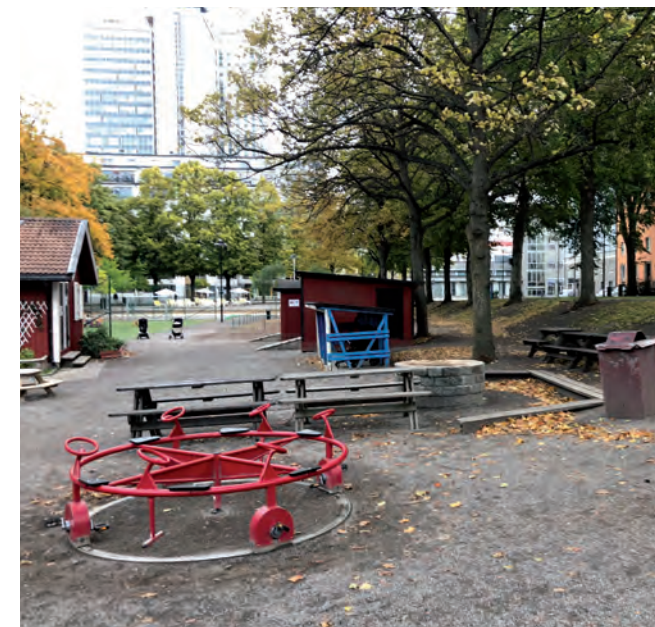
Grön karaktär: Rosenlundsparken är en långsmal park med många stora fina träd. Parken fungerar som stråk mellan Vitabergsparken och Tantolunden och även som ett viktigt parkstråk genom hela Södermalm. Parken är också en del i ett stråk från Eriksdalslunden vidare genom Rackarbacken och över Ringvägen. Flera av entréerna in till parken är otydliga och hela den nedre västra delen av parken är i behov av upprustning. Förbindelsen mot Tideliussgatan behöver öppnas upp. Vid lekplatsen är stråken otydliga och parken är otydligt avgränsad. Parkens långsida mot söder rinner ut i en bussgata (2) och fonden mot husen gör att bussgatan visuellt upplevs tillhöra parken, vilket gör parken starkt påverkad av trafik. Parkens avgränsning mot bussgatan behöver ses över. Gångvägen ned mot Blekingegatan behöver rustas upp. Parkleken är välfungerande med blandning av lektyper och sparad berg-i-dagen.

Grönt vardagsrum: Rosenlundsparken är en mycket populär stadsdelspark. Det är många barn och förskolegrupper som besöker parken. I Rosenlundsparken finns många aktiviteter så som bollspel, pingis, vattenlek, odling och parklek. Parkleken gör att parken har viktiga vistelsestödjande funktioner så som tak, dricksvatten och toalett stora delar av dygnet. När parklekens lokaler hyrs ut måste det förtydligas att toaletten är tillgänglig för allmänheten. Parken används också för promenad, jogging, hundrastning och lek i miljön i form av naturmark, vattenlek och lekskulptur. Parken har bra potential att användas på kvällen då den har bra belysning och de omkringliggande husen ger uppsikt i parken. I parken finns ytor för spontana aktiviteter och olika typer av sittmöbler. Tillgängligheten i delar av parken behöver förbättras.

Ekologisk infrastruktur: Parken består huvudsakligen av tvåskiktad vegetation med öppna gräsytor och träd, vilket har goda värden för bullerdämpning, luftrening och temperaturreglering. Träden vid lekplatsen erbjuder särskilt lövskugga under varma sommardagar. Parkens lågpunkter har en dagvattenhanterande funktion. Rosenlundsparken är en potentiell spridningskorridor och ett parkstråk som förbinder Tantolunden med Vitabergsparken via Katarina Bangata och Nytorget. Naturvårdsarten ask, våtmarksmiljö i form av damm, täta buskage och blommande och bärande träd och buskar samt stora breda lövträd och stor andel icke-hårdgjord yta är ekologiska värden som finns i parken idag. För att Rosenlundsparken fortsatt ska bidra med bullerreducering, luftrening och mikroklimatreglering behöver vegetationen i parken öka. För att öka den biologiska mångfalden behöver fler arter av buskar införas och dammen behöver utvecklas.

Naturdammen.

Parkleken.

Flyttbara solstolar och solsoffor och en flexibel grusplats.

Sittplatser under tak.

Bevara:

- Långsmal park med många olika rumsligheter och parkens karaktär med grönt golv och stora träd
- Parkleken och tillgången till vatten, toalett och tak
- Viktig ekologisk korridor mellan Vitabergsparken och Tantolunden
- Parkens genomsläppliga markmaterial
- Parkens många funktioner så som, vattenlek, basketplan, bollplan, pingis
- Naturdammen

Vårda:

- Klipp gräset mer sällan i vissa delar av parken

Utveckla:

- Uppdatera och genomföra tidigare framtaget program för upprustning av parkens västra delar. Vid upprustning är det viktigt att lyfta parkens övriga funktioner utöver lek
- Tydligare och mer genomgående gångstråk i sydväst från Ringvägen och hela vägen till Götgatan samt utreda åtgärder för att minska konflikter mellan cyklister och parkens övriga användare
- Utveckla parkens entréer och förtydliga den gröna kopplingen vid Ringvägen
- Äng i gräsytor i parken
- Parkens rumslighet genom att skärma av bussgatan med hjälp av vegetation så som träd och buskar
- Utreda plats för allmän grill
- Utveckla naturdammen mot ökade biologiska värden

9. Stora Blecktornsparken

Historia

Parken har fått sitt namn efter fastigheten Stora Blecktornet (1) som uppfördes på 1770-talet. Parken började användas som lekplats på 1930-talet. 1985 då parkleken i Lilla Blecktornsparken lades ner påbörjades byggandet av en ny parklek i Stora Blecktornsparken. En ny parkleksbyggnad byggdes och en djurlek anlades. I början på 1990-talet fick parken förbindelse med Tullgårdsparken väster om Hammarby IP (2) och dessutom byggdes en trappa ner till bostäderna i Norra Hammarbyhamnen. Parken rustades 2013.

Beskrivning

Karaktär: Stadsdelspark, aktivitetspark

Storlek: 2,8 ha

Innehåll: Parken har i sin centrala del fria öppna gräsytor (7) som fungerar för spontanidrott och bollek. I parkens nordvästra del ligger en parklek (3) med öppen förskola. Många stora och värdefulla träd finns speciellt i sluttningen upp mot Blecktornsområdet. I sydväst finns ett område av naturkaraktär (5) med en fin promenadväg över klipporna. Här finns också ett antal djurhagar (4) för parklekens djur. Vid parkens östra del ligger Hamnskolan (6) som delvis använder parken som skolgård.

Analys

Grön karaktär: Stora Blecktornsparken är en mycket uppskattad park och är en av de mest välbesökta parkerna på Södermalm. Parken har fin karaktär med varierade och väldefinierade rumsligheter som det är viktigt att bevara. Parken kommer att få ökad betydelse med den planerade tunnelbaneuppgången i dess nordöstra del och i samband med det bör denna entré utvecklas. Även övriga entrépunkter in i parken kan utvecklas för att förtydliga parkens identitet. Det stora besöksstrycket leder till att gräsytorna är i behov av upprustning.

Grönt vardagsrum: Parken erbjuder många olika upplevelser med djur, kulturmiljö, natur och olika lekredskap. Den stora gräsytan, berg i dagen och skogsmiljö är viktiga funktioner för lek. Parken erbjuder möjlighet till naturlek och upplevelse av att befinna sig i ett naturlandskap. I Stockholm saknas generellt lekplatser för barn i åldrarna 9-12 år. Att utveckla möjligheterna till naturlek skulle kunna vara ett sätt att bredda parkens målgrupp, mot något äldre barn. Genom bygglek, skapande aktiviteter och en fri tillåtande miljö som tål temporära tillägg skulle rum för lite äldre barn och ungdomar kunna skapas, t.ex. kojor och konstverk av olika slag. I övrigt är den djurkontakt som parken erbjuder unik på Södermalm. De många picknickborden, parklek med wc, regnskydd och dricksvatten är viktiga vistelsestödande funktioner.

1. Stora Blecktornet, 2. Hammarby IP, 3. Parklek, 4. Djurhagar, 5. Naturområde med klippor, 6. Skola, 7. Öppen gräsyta.
Skala 1:4000.

Den öppna gräsytan är central i Blecktornsparken.

Ekologisk infrastruktur: I parken finns flera jätteekar och andra stora ädellövträd och lämnad död ved som bidrar till områdets biologiska mångfald. I bergsslänterna i syd finns torrbackar med intressant flora. De breda lövträden erbjuder skugga vid lekplatsen sommartid och sänker temperaturen generellt. Vid utveckling av parken är det viktigt att bevara andelen grönyta för att parkens kapacitet för infiltrations inte minskas. Den stora gräsyta i lågpunkten infiltrerar dagvatten och fungerar som översvämningsszon. Gräsyta bör utvecklas för ökad dagvattenhantering. Djurhållningen behöver värnas och om möjligt skulle betesdjur kunna prioriteras.

Bevara:

- Stor samlande gräsyta
- Upplevelsen av naturmiljö
- Stora lövträd, ekar och jätteekar
- Den variationsrika miljön
- Död ved och naturområde med klippor
- Torrbackarna
- Djurhållningen
- Parkleken

Vårda:

- Renovera parksoffor
- Friställ ekar kontinuerligt
- Bete på vissa gräsytor med befintlig djurhållning

Utveckla:

- Entréer till parken som stärker platsens identitet
- Parkens möte med nya tunnelbanan så att parkens värden bibehålls och möjligheter till möten ökas
- Utred möjligheterna till bygglek
- Naturleken i parkens södra del
- Gräsyta för ökad dagvattenhantering
- Upprustning av lekparken

I parken finns både parklek, öppen förskola och kiosk med aktiviteter.

Död ved i den mer naturlika delen av parken.

10. Strömparterren

Historik

Från att ha varit en skräpig upplagsplats förvandlades Strömparterren till en populär park med planteringar och konditoriservering när Stockholms första kommunala park anlades här 1832. På 1930-talet omdanades parken efter att i många år varit övergiven och förfallen. Parken fick en rektangulär spegeldamm, nya gräsytor, en större blomsterrabatt och en restaurangbyggnad med uteservering. 1986 öppnades Medeltidsmuseet under Riksplan med entré från Strömparterren och planteringar med medeltidsväxter ordnades. Parken genomgick 2014 en omfattande upprustning.

Beskrivning

Storlek: 0,4 ha

Karaktär: Stadsdelspark, historisk park 1800-tal

Innehåll: Strömparterren ligger i anslutning till Norrbro på dess östra sida. På Strömparterren finns förutom café med uteservering och toalett (3) även gräsytor, planteringar, en stor hästkastanj (1), formklippta lindar (7) och en rektangulär damm (2). Dammen kantas av uppvärmda sittmurar och en bred trappa leder ner till vattnet. Det finns även en pontonbrygga (5) som fungerar både som scen och solbrygga. Parken nås via trappor eller hiss (4) från Norrbro. Medeltidsmuseet (6) har sin huvudentré mot parken.

Analys

Grön karaktär: Parken ligger mitt i centrala Stockholm men är ändå med sitt läge avskild från trafik och stadsliv. Detta gör att parken är en skyddad grön oas. Den ligger inom en av riksintresset för kulturmiljövård särskilt utpekade värdekärnor. Parken har fin vattenkontakt som ytterligare har förstärkts med pontonbryggan. Kamratföreningen Sänkhåvfiskarna har fisketrålar (8) längs kajen som ger en unik upplevelse till parken. Upprustningen 2014 förstärkte parkens karaktär av finpark. Skyltningen är god med skyltar om parken och medeltidsmuseet uppe vid trapporna och en historisk skylt nere i parken.

Grönt vardagsrum: Strömparterren är en kommuncentral park med många besökare, både stockholmare och turister. Många av besökarna i parken ska till medeltidsmuseet bl.a. många skolklasser som befolkar Strömparterren dagtid där de kan leka skyddade från trafik. Det finns många sätt att sitta på i parken, både runt träd, på parkbänkar och på sittmurar. Vid caféet finns också en toalett. En del fritidsfiskare med spö hittar också hit.

Ekologisk infrastruktur: Artrika planteringarna samt stora breda lövträd och stor andel icke-hårdgjord yta är ekologiska värden som finns i parken idag. Caféet har en kryddträdgård som bör bevaras. Platsen skulle kunna förstärkas med holkar och insektshotell för pedagogiska värden.

1. Stor hästkastanj, 2. Spegeldamm, 3. Toalett och café, 4. Hiss, 5. Pontonbrygga, 6. Medeltidsmuseum, 7. Formklippta lindar, 8. Fisketrålar. Skala 1:2000.

Stor hästkastanj med rund sittbänk.

Stora träd, planteringar och klippta gräsmattor för spontanlek.

Bevara:

- Strömparterren som finpark
- Stora fina träd
- Fisketrålar vid kajen
- Kulturhistoriska värden, Stockholms första kommunala park
- Vattenkontakten
- Kryddträdgården och blomplanteringarna
- Spegeldammen

Vårda:

- Träden och planteringarna

Utveckla:

- Anvisning om att det finns en hiss om man kommer söderifrån
- Holkar och insektshotell för pedagogiska värden
- Tillgång till museets kunskap i parken

Spegeldammen med pontonbryggan i bakgrunden.

11. Vitabergsparken

Historik

”Hvita berget” började ordnas som park 1888 då en uppfartsväg anlades. 1895 började ett större antal träd planteras och en lekpark och gångvägar anlades. Sofia kyrka invigdes 1906. Planteringsarbetena fortsatte fram till 1924. 1954 invigdes parkens berömda friluftsteater. Den gamla trähusbebyggelsen (2) var först tänkt att rivas när parken anlades. Tack vare bl.a. Anna Lindhagen valde man att spara flertalet. 2006 togs ett program fram för hur parken bör upprustas. Upprustningsarbetet påbörjades 2007 med träd- och vegetationsvård och en upprustning av lekplatsen. Våren 2008 upprustades vägar, planteringar, trappor, musikpaviljong, teaterplatsen samt nya sopkärl.

Beskrivning

Storlek: 8,3 ha

Karaktär: Stadsdelspark, Bergspark, Naturpark.

Innehåll: Vitabergsparken är en kuperad naturpark med många solitära träd och stora gräsytor. Berg i dagen och flera kullar ger parken många rum och undangömda platser. Parken är uppdelad i två delar. På den västra kullen ligger Sofia kyrka (1) omgiven av stora grässluttningar, populära för picknick. Här finns också ”blomsterberget”. Groens malmgård (3) ligger vid Lilla Mejtens gränd. På malmgårdens tidigare ägor finns idag magnolior och en staty (9) till Elsa Borgs minne, en större plan gräsyta för lek och spring samt Groens boské med 1700-talslindor. Den västra delen är mer parklik med träd i gräsytor. På den östra kullen finns friluftsteater (5), musikpaviljong (6) och lekplats (7). I östra delen ligger också Barnängens koloniområde (4) samt en stor hundrastgård (10). I parkens mitt finns en stor grusplan (8), där det sedan 2008 finns ett mobilt café sommartid. Den östra

1. Sofia kyrka,
 2. Trähusbebyggelse,
 3. Groens malmgård,
 4. Koloniträdgårdar,
 5. Friluftsteater,
 6. Musikpaviljong,
 7. Lekplats,
 8. Grusplan med mobilt café,
 9. ”Elsa Borg” staty,
 10. Hundrastgård.
 11. 1700-talsboskén
 12. Blomsterberget.
- Skala 1:4000.

delen är mer naturlig till sin karaktär. Det finns ett flertal entréer till parken, varav många är trappor från omgivande gator. Huvudentrén ligger vid Lilla Mejtens gränd.

Analys

Grön karaktär: Vitabergsparken är områdets största stadsdelspark och som sådan mycket värdefull som samlingsplats och för promenader, picknick och naturupplevelser. Parken ligger inom en av riksintresset för kulturmiljövård särskilt utpekade värdekärnor, ”nr 7 Vita Bergen med parken”. Trähusbebyggelsen, Groens Malmgård och musikpaviljongen är viktiga

kulturarhistoriska inslag i parken och ska bevaras. Granittrapporna som leder in till parken behöver ses över. Lekplatsen rustades 2007 och är nu i behov av ytterligare upprustnings på grund av högt tryck från barn och förskoleklasser. Den stora hundrastgården kan utvecklas med fler sittplatser och staketet bytas ut till något som mer anknyter till Vitabergens karaktär, exempelvis ett målat trästaket. Huvudentréerna är i behov av upprustning och utveckling. Parken är i behov av ett helhetsgrepp avseende skräphantering med översyn av skräpkorgars placering, antal och utseende.

Grönt vardagsrum: Parken är en välbesökt oas som utnyttjas flitigt av många grupper, särskilt vår- och sommartid. Även vintertid besöks parken ofta för promenader, hundrastning, lek, skid- och pulkaåkning. Parken används också som utflyktsmål av skolor och förskoleklasser. Särskilt används den större plana gräsytan vid Groens boské mycket av skolor och förskolor, för gymnastiklektioner, lek och picknick. Därför bör det utredas hur boskén ska skyddas mot allt för hårt slitage. Koloniområdet i parken känns idag privat och skulle behöva öppnas upp och tillgängliggöras mer för allmänheten.

Parkteatern är exempel på evenemang i parken som lockar mycket folk och även caféet är välbesökt sommartid. Medan den östra delen av parken har många programmerade aktiviteter så är den västra delen mer oprogrammerad med stora gräsytor för sol och picknick. Här skulle fler typer av sittplatser och picknickbord kunna tillföras.

Ekologisk infrastruktur: Det finns särskilt värdefulla naturområden i Vitabergsparken, bl.a. två ekmiljöer i vardera änden av parken som utgör viktiga ekhabitat. Det finns en jätteek i den västra delen och en i den östra delen av parken. Ekarna i den östra delen skulle behöva friställas för att få god utveckling. I parken finns ett stort antal större lövträd så som ask, alm, lind, lönn och hästkastanj som är viktiga att bevara. Även äpple, körsbär, hagtorn och ett stort inslag av fläder finns i parken. Det är viktigt att bevara blommande och bärande träd och buskar så som fläder och rosenbuskar, då sådan växtlighet nyttjas av såväl pollinatörer som fågelliv. I parken finns även ett intressant växtfynd, hundrova, i planteringen vid kyrkan. Den relativt sällsynta ängsvärlöken finns i slutningen norr om lusthuset.

Östra delen av parken är mer vildvuxen med flera sydslänter med täta buskage. Buskagen är viktiga för småfåglar, men skapar också viktiga lekvärden för barn. Ängsyta skulle kunna utvecklas på den idag öppna gräsytan med lökplantering som ligger strax nedanför kyrkan i sydvästlig riktning i parkens västra del (nr 11). Döda träd och hålträd finns och bör bevaras. Vitabergsparken är del av en spridningskorridor från Stora Blecktorns parken till Fåfången, men bättre samband skulle kunna skapas genom trädplantering vid Ljusteröгатans östra sida.

Musikpaviljong.

Friluftsteatern.

Bevara:

- Bergsparkens karaktär
- Stora lövträd
- Musikpaviljongen
- 1700-tals boskén vid Groens Malmgård
- Öppna gräsytor runt kyrkan
- Fläder, hundrova och ängsvårlök som finns i parken
- Döda träd och hålekar i den östra delen
- Ekmiljöer
- Den treskiktade vegetationen i den östra delen

Vårda:

- Parken med högskötselnivå
- Pulkaåknningen
- Ekarna genom friställning i den östra delen av parken
- Klipp gräset mer sällan i vissa delar runt kyrkan för att öka diversiteten i gräsytan
- Trapporna i parken
- Träden enligt framtagna trädvårdsplan

Utveckla:

- Entréerna, framförallt vid Lilla Mejtens gränd,
- Ett program för skräphanteringen i parken
- Ett sätt att skydda boskén från slitage från förskole- och skolklasser
- Lekparken, rusta upp och stärk lekvärderna
- Hundrastgården med fler sittplatser och staket som anknyter till parkens övriga karaktär
- Andra typer av sittplatser i väl valda lägen, ex. solstolar, hängmattor, och picknickbord
- Tillgängligheten till koloniområdet för allmänheten
- Slänten ner mot Tengdahlsgränd med ännu fler ekologiska och sociala värden. Ex holkar och brukaravtal med boende
- Ängsytor på väl valda gräsytor söder om kyrkan
- Trädplantering vid Ljusterögatan för att stärka sambandet mellan Stora Blecktornsparken och Vitabergsparken
- Fler holkar och insektshotell

Östra Vitabergen med mer naturlig karaktär.

Gammal kulturbebyggelse.